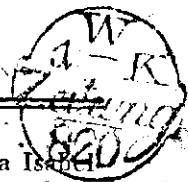

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, Augustus' 18-dikán, 1820.

Spanyol Ország.

Az Országló Familia' örökös következési' jusára s rendjére nézve illy határozást tett, nem Törvény, hanem Dekretum-formában, Julius' 17-dikén a' Cortesek' gyűlése: —

„A' Cortesek' a' Constitúció által nélkül adatott hatalomnak ereje szerint és azon tekintetből, hogy azok a' politikai környülfállások, melyekre nézve a' Közönséges és Rendkívülvaló Cortesek a' márgok 1812-tőben Mártzius' 18-dikán kiadott Dekretumjok által Infáns Don Francesco-de-Paulát és ennek testvér hugát Donna Maria Ludovika Infánsaszszonyt, s az ő maradékaikat a' trónusra való következésből kizárták vala, szerencsésen megszűntek: az említett Dekretumot megmásolják, s meghatározzák, hogy a' nevezett Infáns és Infánsaszszony és törvényes maradékaik, a' Constitúciónak 180-dik cikkelyében meghatározott örökös következés' rendjével meggygyezőleg, a' trónusra való következési jussal birjanak. Ehez képpst Don Carlosnak s törvényes maradékaiknak gyermekeik nem lévén az ő testvér öcsére Don Francesco-de-Paulára, ennek gyermekei nem lévén a' Király' idős testvér hugára a' Portugalliai s Brasiliai Királynéra Donna Joakinára, s törvényes maradékaik ennek se' lévén a' Király' 2-dik testvér hugára, a' fennebb nevezett Lukkai Herczegnére Donna Maria Ludovikára, s ha törvényes örökösei

ennek se' lennének, Donna Maria Isabella lára a' Király' 3-dik testvér hugára a' Két Siciliák' Országá' Koronaörökösének feliségére szálljon a' Spanyol Korona. Ezeknek magtalanul való kihalások után pedig a' Királyi familia' egyéb ágaira szálljon ezen Korona.“

Azután sok olyan külömbkülömbféle jóvallások olvastattak-fel, melyek mind a' törvényhozási tárgyak közé tartoznak, millyenek: a' közönséges tanulás, a' katonaszemélyek' házossága, a' nemességnek a' katonai oskolákba való felvétetése. már külömben is szükségtelenné lett megmutatásának eltörlése, a' Státustanácsnak tellyes számára, úgy mint 40 személyekre lejendő emeltetése. A' fontosabb jóvallások közt fordultak továbbá elé Jul. 18-dikán: „Hogy az idegeneknek jószágát sem elvenni se' letartóztatni ne lehessen; hogy meg kell hívni Király' ő Felségét, hogy sem a' maga Udvarában sem a' fegyveres sergeknél idegen országoknak fábrikáikban s egyéb kézi műhelyeikben készült holmikat ne használjon; hogy proklamátziókat kell a' néphez intézni, melyben magyaráztassanak-meg mind azok a' jó következesek, melyek a' Constitúciónól az országra háromlanak, s hogy ezen proklamátzió minden Egyházak' prédikáló székeiből olvastassék-fel; Hogy minden Klastromok, a' melyekben 12-tőnél több Barátok nem találtatnak, a' szomszédjokhoz csatoltassanak, s hogy az azon egy Szerzeteli Barátok minden városban egy klastromba

mennyenek lakni; Hogy az idegen gabonának Frantzia Országból való bevitettése mind addig ne legyen szabad, míg a' honnyi gabonának meghatározott mérője 70 Reálnál nem drágább, 's a' belső gabonát mind addig ne legyen szabad kivinni, míg a' honnyi gabona' mérőjének árja 40 Reálnál alább nem száll; Hogy a' mostan Országló Király ennekutánna a' közönséges Aktákban ne VII-dik Ferdinandusnak, hanem Nagy Ferdinandusnak neveztessek, és hogy valamint az Ország' fő városában úgy minden Spanyol tartományoknak fő városaikban egyegy oszlop állitassék fel, melyre kevés szókkal, azon esztendőnek, 's hónap' napjának száma metzessék fel, mellyen a' Király a' Constitúzióra megesküdött; Hogy a' Porlier, Lacy, és Acevedo Generalisoknak, a' kik életjüket a' nép' jussainak oltalmazásában vesztették-el, neveiket az Alvarez' neve mellé helyheztessek. — Mind ezek után a' Hadi Minisnek azon testörző strázsát illető történetről való tudósítását halgatta-meg a' gyűlés, a' ki Julius' 9-dikére virradó éjszaka megölettetett. A' testörző seregnek ezen történetért még mind ez ideig nem volt szabad kimenni a' kvártélyáról. A' Madridi Ujságlevelék két ellenkező vélekedést jelentettek 's nyilatkoztattak ki ezen eszközzel való élésnek szükséges vagy igazságos voltaránézve.

Moreno Güerra nevű Követ azt a' fontos jóvallást tette, hogy határozza-meg a' gyűlés, hogy vizgálat alá kell venni a' nemzet' állapotját. Indító okúl egyebek közt azt is felhozta, hogy nyughatatlan-koztató hírek kezdtek szárnyalni, 's a' mi több egy Püspök ellene szegezte magát a' Király' azon parancsolatjának, hogy a' Constitúziót a' templomokban is ki kellessek hirdetni. Némelly más Követek ellene

mondttak ezen jóvállásnak abból a' tekintetből, hogy melly veszedelmes következései lehetnének annak, ha a' jelenlévő körülállások között illy hathatós eszközzel élne a' gyűlés.

Jóvállás-k tétettek továbbá sok egyéb féle tárgyokról. Ilyenek voltak: Hogy az Amerikai elpártolt tartományokra nézve határozzanak közönséges Amnestiát; hogy határozzák-meg, hogy a' Cortesek' gyűlésének tagjai az alatt, míg az ő küldetetéssek tart, a' Királytól semmi hivalt, még Papi jóvedelmet se fogadhassanak-el, és a' kiknek már effélék adattatva volnának, azokkal addig, míg az ő Követi foglalatosságok tart, ne élhessenek.

Továbbá arról volt szó, hogy, mivel Spanyol Országban a' fekvő jószágokat nagyobbadon a' Papság és fő Nemesség bírják 's egyéb lakosoknak majd semmi jószágok nincsen, melyből a' következik, hogy magokat ezen utólsók ide 's tova való vándorlásra 's lopásra adni kénytelenitetnek: miképpen lehetne ennek elejét venni? Isturicz nevű Követ azt jóvállotta, hogy törvényesen engedjék-meg a' tulajdonosoknak, hogy jószágaikat szabadon eladhassák, a' melyből a' fog következni, hogy a' fekvő jószágok lassanként sok birtokosoknak kezeikre jutnak, és sok emberek, a' kik eddig napszámosok voltak, idővel földbirtokosokká fognak lenni.

Gallicia fő városában Santiagóban Pásztori levelet bocsátott az Érsek az alatta lévőkhöz, melyben ekképpen szoll: „Ne hidjétek Kedves Atyámfiai, azt, hogy az Inquisitio' ítélőszékének eltöröltetése által, azon istentelen vagy botránkoztató könyvek 's egyéb irások olvastatásának tilalma is, mellyek a' laistromban iragveztetve vagynak, eltöröltettek volna. Az ilyen könyvek' olvastatásának megtiltására való hatalommal a' Pápa és a' Püspökök

birnak. Ők ezen hatalmat eddig az Inquisitio' ítélőszékeire bízták volt: de már most ismét magokhoz veszik vissza."

— Ugyan ezen Pásztori levelében megtiltja az említett Érsek az alatta lévő Papoknak azt, hogy a' Constitútiót a' prédikálószékekből felolvassák: „Maradjatok meg, úgy mond, a' mellett, hogy javasoljátok a' törvényekhez való engedelmességet, 's tegyétek halgatóitokat figyelmetesekké azért, hogy a' Constitúció csak a' mi Religiónkat proklamálja az Országban megszervedettnek lenni."

Parcuul nevű Orvos Doktor, a' ki nagy lelkűséggel arra határozta vala magát, hogy Majorka szigetére a' pestises emberek gyógyítására mennyen, mint mondják áldozatjává lett emberi szeretből származott eltökéllettségének. Őtet is elvitte a' pestis. Ezen ostor azért hatalmasodott el ezen szigeten illy nagyon, hogy a' lakosok, valamelly megbocsáthatatlan babonáságból 's engedetlenségből készebbek eltitkolni nyavalyájokat, hogy sem ispotályba mennyenek. Hogy az itt uralkodó nyavalya valóságos Napkeleti pestis legyen, ezen symptomákból lehet kihozni: „A' betegek' verő ere elgyengül, fő azédelgést 's nagy fő fájást kapnak, 's kelevények (bubójok) nevededik, 's a' többi. A' nyavalya a' beteghez való érés által ragad el. Arta nevű, 7000 lakosokból álló város és San Servere 's San Lorenso nevű kis faluk, azok, a' hol uralkodik.

Kérdésbe jött a' Cortesek' gyűlésében, hogy azon Spanyol várak, mellyek az Afrikai partokon találtnak, mint Ceuta, Melilla, és Penon de Velez, esztendőnként mennyi költséggel tartatnak-fenn, 's valyon nem jobb lenne - é ezeket a' Marroccoi Császárnak által engedni, 's a' fenntartatásokra kívántató költséget egy fegyveres hasokból álló seregre fordítani,

melly által a' kereskedés a' Közép-tengeren a' tengeri ragadozók ellen oltalmazassék.

Az úgynevezett Persáknak, vagy azon 69 Követeknek, a' kik 1814-ben kérelmet nyújtottak-be a' Királyhoz a' végre, hogy a' Constitútiót törölje-el, az ügyeket Biztosság' elejébe adta a' Cortesek' gyűlése.

Julius' 20-dikán Solánónak azon fennebb említett jóvallása vétetett fontolása alá, melly szerint ki kellene nyilatkoztatni: Hogy a' nemzet, a' Constitúción épült Systema' megátalkodott ellenségeire 's a' Saragossai történetekre nézve, továbbá több Püspököknek, név szerint az Orihuellai Püspöknek, azon nyilatkoztatásokra nézve, hogy ők a' Constitútiót a' Papok által a' prédikálószékekből magyaráztatni nem akarják, abban az állapotban van, melly a' Constitúciónak 308 - dik Cikkelye által kifejeztetett, 's a' melly szerint a' vádoltatott személyeknek elfogattatásokra nézve a' Constitúciónban találtató formáltatásokhoz csak annyiban kell az ítélőszékeknek magokat alkalmaztatni, a' mennyiben azoknak megtartatása elkerülhetetlenül-megkívántatik. — A' Belső Minister ügy felett Solánónak ezen jóvallására: Hogy a' Ministerék, bár melly nagyon kételkedjenek is némeltyek az ő talentumaik-eránt, csak ugyan minden gyanakodáson fellyül vannak ők a' magok hazafi buzgóságára, czélzásainknak tisztaságára, 's hazájok-eránt vonszó szeretetjekeré nézve. Az Országglószék figyelemmel követi a' Constitúció által elejébe szabott vigyázósági régulákat a' Solano Ur által bejelentetett dolgokra nézve is; eljárnak ők az ő elejekbe szabott törvények' után, 's nem jó lenne ezt attól idegen befolyás által megzavarni. — Az Igasság' Ministere azt mondotta, hogy, ha az Orihuellai

Püspök a' Király' parancsolatjának tüstént engedelmessé nem fog, Püspöki székét el fogja veszteni. — A' Hadi Minister a' Kadixsi történetekre nézve úgy nyilatkozta ki magát, hogy az ezen vérfürdő után való vizsgálódásoknak illy sokáig való háladást csak a' tanuknak nagy sokasága s a' vizsgálódás' helyétől való megszesege okozza.

A' Julius' 21. dikén tartott ülésben olly jelentést terjesztett a' Belső Minister a' Cortesek' gyűlése' elejébe: Hogy a' Gallicziában organizáltatott, a' Constitúció ellen intéztetett, úgy nevezett Apostoli Junta, eloszolván tagjai Portugalliába futottak volna által; s hogy Gallicziában általjában vévén nagyon jó indulat uralkodjék, és valamint a' nemzeti ügy a' regularis katona csoportok vételkedve buzgólkodnak a' rendnek fenntartására. — Egy Követ azt a' jóvallást tévén, hogy a' Királynak adjanak Constitúciónális nevezetet, az ő jóvallása elfogadtatott. — Más tagok az Egyházi Tizedeknek eltöröltetését jóvallották. — Ezen jóvallások között mindenik azon Biztosság' elejébe adattatott, a' mellyik elejébe tartozik.

Indzsinoër Oberster San ch on a k, ki a' Cortesek' öszszegyüléséig fennállott Centralis Juntának tagja volt, s most a' Cortesek' gyűlésének tagja, ezen gyűlés elfogadta azon jóvallását, melly a' következő törvény cikkelyeket foglalja magában: — „A' Szerzetes Papoknak megújított hívásáigára, a' Státus' szükségére, az ármáda' állapotjára, s végre annak szükségességére voltára való tekintetből, hogy a' Státusnak az Egyházi jószágokhoz kellessék folyamodni, következő törvényt fogadtak el a' Cortesek: — „1) Ennekutánna minden Szerzetbeli Papok a' magok Megyész Püspökök alatt álljanak — 2) Csak azok a' Szerzetes Apáturok esmertessenek meg,

a' kik valamely Klastromok' előjáróivá, a' Szerzet Papjai gyűlése által és a' Statutumakkal megegyezőleg választottak — 3) Több Klastromot nem kell felállítani, Szerzetes ruhát nem kell többet kiosztani, és semmi klastromi fogadástitelt nem kell többé elfogadni — 4) A' Klastromból, a' ki kívánnya, kimehet s illendő élelem rendeltessék néki — 5) Minden városban csak egy Klastroma legyen minden azon egy Szerzetbelieknek — 6) A' melly Klastromban 12 Szerzeteseknél kevesebb találatik, csatoltassék az azon Szerzet' legközelőbb lévő Klastromához — A' Kolduló Barátok többé ne kolduljanak — 8) A' Szerzetes Papság' jószágai tételesen nemzeti jószágokká — 9) A' Cortesek ezen jószágoknak egy meghatározandó részét fordítsák azon katonáknak megjutalmaztatására, kik az insurrekctziót a' Constitúciónak helyreállittatására nézve lábraállítottak — 10) A' több része ezen jószágoknak fordítottassék azon adósságoknak visszafizettetésekre, mellyeket a' Státus ennekutánna fog tenni — 11. 15-ikig) A' Cortes határozza meg valamint azon Szerzetes Papoknak élelmekre meghívántató summát, a' kik holtok napjáig meg akarának maradni a' Klastromokban, úgy azokét is, a' kik kilépni kívánkoznak (míg valamely új állapotot vagy prébendát kapnak), továbbá a' Klastromokban vagy pedig küán élő Apáturak' élelmére kívántató summát is — 16. 20. szig.) Ezen öt Cikkelyekben azon módok határozottatnak meg, hogy miképpen kellessék a' Szerzetes Papoknak a' Státus' tisztviselésnél, a' Sekulárizáltatásért, holtig való élelmért, s a' t. kérelmeiket beadni — 21) Az Érsekek és Püspökök senkit nem értekelhetnek Papokra, addig, míg meggyűlöltben Klastromi Papok találattani fognak, kik a' templomokban való szolgálata al-

kalmatosok lesznek — 22) Az Apácák mostantúl fogvást a' Megyés Püspökök alá tartoznak — Az Apácák' jószágai hasonlóképpen nemzeti jószágokká tételnek, 's minden Apácának holtig való penzió rendeltetik, mellyet, mint tétzeni fog, Klastromban vagy azonkívül költhet-el — 2) A' ki ezen Törvénynek nem engedelmeskedik, a' Spanyol földről számkivettévé, ezenkívül vétkéhez mérseklött büntetést is szenvedhet."

A' Cortesek' utóbbi üléseikben előfordult jóvállások közé tartoznak még a' feljebb felhordattakon kívül: Hogy az egész Országban minden mértéknemek egygyek legyenek; 's hogy a' Cortesek' gyűlése szálájába a' Daviz és Velarde mej-képeik mellé, a' kik Madridban 1808-ban Május' 2-dikán estek-el, a' Lacy, Porlier, és Acevedó mej-képeiket is tegyék-be; 's hogy a' Civilis, Criminalis, és Kereskedé-sitörvényes könyveket egygyeztessék-meg a' Constitúció' czikkelyeivel.

A' tanulásraügyleő Biztosság azt terjesztette a' gyűlés' elejébe, hogy melly rossz lábon álljon Spanyol Országban a' tanulás' dolga, 's jóvállotta, hogy addig, míg jobb systemát lehetne béhozni, állítsák azt vissza, a' melly 1814-ben fennállott, 's e' mellett rendeljenek a' Természet' Státus' és Népek' Törvényeit 's a' Constitúziót magyarázó tanítószékeket. — A' Klastromi tanulásra nézve olly határozás tétellett, hogy a' Klastromokban találtató Barátokra csak a' meglévő Novitiúso-knak taníttatása bizattassék.

A' Párisi Gazette-de-France nem olly kedvező tudósítást közöl a' Galliciában folyó dolgokról, mint feljebb irtuk, hogy a' Belső Minister közölt a' Cortesek' gyűlésében. Ezen Gazettében következő tudósítás jött-ki Santiagóból (Gallicia fő városából) Julius' 22-dikéről: — „Mi ezen

szempillantatban hadakozás által vagyunk körülvéttelve. Itt egyszerre nagy erővel kiűtött a' Contra-Revólúció. Az úgynévezett Apostoli Junta, melly magát a' Constitúciónak ellene szegezte, a' Minho vize mellett, melly által Gallicia Portugalliától elváosztatik, megállapodott. Minden valamire való emberek, kik a' Revólúció által okoztatott kedvetlenségek miatt Portugalliába futottak vala, ide sietnek 's magokat ezen Juntához csatolják. Herczeg Infanta do tegnap által menni szándékszott a' Minhón, hogy az itt megtelepedett Insurgensek' vezérévé legyen. A' Constitúzionalis Elöljárók Orséből elfutván, oda ma reggel három ezer parasztok indittatnak útnak; egy más Insurgens sereg Corunnának fogott, 's a' S. Andrian fél-szigetjét elfoglalva tartja; mi ennek kapuink előtt való megérkezését minden órán várjuk. Azt mondják, hogy az Apostoli Junta' szállása Tuyban van; ármádájának táborig kiáltása ez: „Az Isten és a' Király! kinyilatkoztatott czélzások pedig a' Spanyol Monárkhia' régi szabadságainak fenntartatása. Megjegyzették, hogy a' parasztok igen jó Ánglus fegyverekkel voltak felfegyverkezve, 's legbuzőbb elragattatás által lelkesítették. Rizában a' Generalis'-kisérei nevet viselő Regiment magát nagyobb részint hozzájok csatolta. —

„Ezen híreknek hallására magát a' Corunnai Constitúzionalis Junta Permannensnek lenni kinyilatkoztatta, 's minden katonai készületeket megtétellett. Olly jelentést vettünk, hogy Oberster Espinosa az Arragoniai és Castilliai Batalionokkal minden órán meg fog ide érkezni. Érsekünk olly parancsolatot kapott, hogy innét (Santiagóból) haladék nélkül Corunnába vegye útját. Azt halljuk ezen szempillantatban, hogy a' Ponteyerdei Consti

nacionális Regiment, az Insurgensekkel való heves megverekedés után, mely a Minho mellett történt, az Insurgensek részére állott. — Utolírás: „Éppen most vettük a tudósítást, melyben a jelentetik, hogy a Burgosi Constitúzionális Batalion nagyon heves verekedés után megfutamatott, s az után az Insurgens sereg Orenseebe bement. Hanem ennek még megvalóságosulás kívántatik. A zürzavár miatt, mely most itt uralkodik, nem vehetünk bizonyos tudósításokat. — Annyi bizonyos, hogy 1100 emberekből álló nemzeti sereg, melyet Corunnánál a Constitúzionális Elöljárók hirtelen össze gyűjtöttek, kinyilatkoztatta, hogy nem fog az Apostoli Junta' insurgens seregei ellen esatázni, melyre nézve a Constitúzionális Elöljárók nagy félelemben voltak.

A Cortesek' gyűlése 233 tagokból áll. Ezek között 45 nagyobbadon fő rangú Pápok, 33 külömbkülömb rangú katonák, 31 földes Urak és gazdag szántóvető emberek, 44 tisztviselők, 21 Professorok s egyéb nevű Tudósok, 24 Prokurátorok, 8 első rangú Kereskedők, 19 minden hivatal és titulus nélkül való emberek találtnak; a több tagok kevesebbé esmeretes emberek. Ezen 233 tagok közzé vagynak számláltatva a tengeren-túl lévő tartományoknak 30 képviselőjük is, s azon 54 számfelett valók is, a kik arravalók, hogy ha valamelyik valóságos képviselő hirtelen meghalna, megbetegedve, vagy akár melly egyéb okból a Cortesek' gyűléséből kimaradni kéntelenítették, annak helyét elfoglalják.

Madridban most sziltiben jádzák a revolúzió időbeli illy ezimű játékokat: „Les Religieuses de Cambrai, és Les Visitandines“, minden odatartozókkal egyetemben.

A Király és Királyné, a Külső Mi-

nisterrel s azon Udvarnokokkal egyetemben, kik a Királyt a maga' útozásaiiban kísérni szokták, Jul. 20-dikán Madridból a Sacedoni ferdőre útnak indultak s oda még azon napon megérkeztek.

Két Siciliák Országá.

Egy szemmel látó, a ki Palermót Julius 19-dikén estve hagyta oda, Livornóba érkeztén, ennek szavai után így irtak Livernóból a Palermói szomorú történeteknek folytáról: —

„Mikor ezen útas Palermót oda hagyta, a katonaság, három napig tartott megszárlás után egészszen meggyőzöttetett vala; több százak halva az uczákon feküdtek; a többek pedig elfogattatván, a gallyákra büntetett raboknak azontömlőczekbe zárattattak, melynek ajtaja előtt most azon bünösök strázsálnak, a kik kevés napok előtt ugyan ezen tömlőzben ültek vala. Kártácsokkal töltött ágyuk szegeztettek ki a tömlőcz' ellenébe, hogy az abba zárattatva lévő katonák az első jeladásra össze lödöztessenek. Valami három vagy négy ezer Palermói lakosoknak holt testjeik is hasonlóképpen az uczákon hevérték. Az Országlás, ha így lehet nevezni, külömbkülömb kereskedő Elöljáróknak kezeikben volt, kik a fegyverbeöltözködött alacsony népet kommandirozák, s egy Senátust formáltak, melynek Despotai törvényeit a tölle függő alacsony nép betű szerént végrehajtja. A függetlenség s Nápolytól való örökös elválás közönséges kiáltozás által kívántatott: hanem azok az emberek, kiktől ezen kiáltozás, eredeti képpen származott, már eltűntek a nézőhelyről, avagy ha valamelyik mutatni mérészlette magát, azonnal a nép' dühösségének áldozatjává lett. A Herczog Catalica' és Villafranca'

fejeik — kik közül az első, (akkor mi-
kor Nápolyban Frantziák lévén, Sicilia-
az Anglusok' védelme alatt volt), a' Sici-
liai Parlamentum' idejében Minister's mind-
ketten azon időbeli legrevolútiósabb em-
berek voltak, a' mostani lármában karó
hegyére szurattatva a' városon szélyel
hordoztattak, 's testjeik négyre vágattat-
va négy külömbkülömb' uczákon kiszurat-
tattak, vagy kifüggesztettek. Sok mások,
kik között mondják lenni a' kikötőhely
Commandánsát 's Paterno és Couto Her-
cegeket is, hasonlóképpen meggyilkol-
tattak. A' magános bosszúállás áldozat-
tai megszámlálhatatlanok. Egy polgár,
csupán azért, hogy három vagy négy tisz-
tet elrejtteni próbált, agyon lövettetett és
tulajdon háza' ajtójára szegeztetett-fel. Na-
gyon sok házak kiprédáltattak, vagy pe-
dig a' bennektaláltatott holmi, házi butor,
az uczára kihánytatott 's hamuvá éget-
tetett. A' rettentőségeknék sokasítottatások-
ra már az élelem' dolgában is fogyatkozás
kezdett lenni, minthogy a' zürzavarban
a' piacra semmi élelmet nem hoztak 's a'
fegyveres parasztság' ezenként és szü-
net nélkül folyt-be a' városba. Közönsé-
gesen hitték, hogy, ha éhelhalás talál
következni, a' tömlöczbe záratott katonák
fognak lenni, kiket az éhelhalás legelőbb
is érdekelni fog. A' Palermói kikötőhely-
ben találtató nagyobb hajókat mind letar-
tótatták, 's az apróbb vagy evezőslapát-
os hajókról pedig az evezőslapátok elszed-
ték. A' hajókon találtatott emberek
fogságra vitettek. A' mennyit ezen idő
pontig megtudni lehetett, az azt látszik
mutatni, hogy a' Palermói láрма alatt
a' szigetnek egyéb részein semmi láрма
nem volt, hanem az a' kívánság, hogy
Sicilliai szigete függetlenné legyen 's Ná-
polytól elválják, közönséges vala. Egye-
dül Messina városa mutatott hajlandóségot

a' Nápolyban proklamáltatott Constitúzió-
nak elfogadására, de úgy, hogy a' főker-
mányszek, vagy Vice-Királyság, mely
eddig Palermóban volt, Messinába tétet-
tessék által. — (A' Palermói lakosok' számát
130. ezertől fogva 150. ezerre számlálják.
A' Messinai-lakosok' száma régen 90 ezer-
re telt, de sok viszontagságok miatt úgy
megkevesedett, hogy most, némellyek-
nek erőssítése szerént nem telik 30 ezer-
re).

Mind ezeknél jobb kinézésekkel biz-
tatnak a' Palermóból Julius' 20-dikán in-
dult tudósítások. Az Érsek a' Keresztot
maga előtt vitetvén, 's a' város' uczáin
le 's fel járván a' népet emberiségre 's
csendességre intette, 's reménség is kez-
dett lenni, hogy helyre fog állani a' cse-
denség.

Azon expeditzió, a' mely Nápolyból
Palermóba indítottatott vala, oda nem bo-
csátatott-be, melyre nézve Messinába
vette evezését.

Romai Státusok.

A' Beneventi és Pontecorvói lázza-
dásban legjobban megkülömböztették ma-
gokat a' Pápa' Karabélyosai kiváltképpen
hüségos voltak által; tellyességgel füleket
nem nyitottak a' lázszatók' sugallásai-
nak. De vitézségekre nézve sem keve-
sebb dicséretet érdemlettek. Négyen köz-
zülök, kik a' Beneventi kaszárnjában őri-
zetül hátra hagyattattak vala, a' lázszat-
ók által árulói módon megtámoztattak, 's
hárman, minekutánna sokáig vitézül ol-
talmazták volna magokat, megölettettek.
Mind a' két elől nevezett városok' Ország-
lószeke a' Vezér-tiszteknek arany em-
lékeztető pénzt a' több tiszteteknek 's köz-
embereknek pedig egyéb féle jutalmakat
adatott. Az elsteknek árván maradt f-

militájkra nézve olly rendelést tétetett Pápa ő Szentsége, hogy gond legyen rajok.

T o s k á n a.

A' Toskonái Nagy Herczeg ő Cs. K. Fő Herczege, Oberster Casa-nuovát nevezte-ki a' maga serégeinek vezérlésére.

Északi Amérika.

Innen olly hírek jöttek, hogy a' Spanyol Ministeriumtól tisztí tudósítás érkezett az Egyesült Státusok Országglószékéhez, azeránt, hogy már most, minekutánna a' dolgok Spanyol Országban megváltoztak, a' Királynak nincsen az a' jussa, hogy az Orzágnak valamelly Amérikai tartományát, mint a' két Floridák, a' Cortesek gyűlésének megegyezése nélkül másnak általengedhesse.

Északi Amérikában társaság áll-fenn, melynek foglalatoshodása abban áll, hogy a' Szerecseneket hazájokba vissza szállítsa, s az Áfrikai partokon egy különös plántatartományt csináljon belőlök. Boyer, Sant Domingo Respublika részének Elölülője, olly ajánlást tétetett ezen társaságnak, hogy ne küldözze ezen Szerecseneket Áfrikába, hanem csak hozzá, mert ő mind be fogadja őket.

Déli Amérika.

A' Spanyol Országglószék minden órán Biztosokat indít útnak az elpártolt Amérikai Spanyol tartományokhoz békességi és barátságai ajánlásokkal, s minden környütlállások azt mutatják, hogy nem fog sikertelen maradni az ő odaküldtetetések. Morillo és Bolívar között már megkötetett a' fegyvernyugvás. A' Buenos-Ayresi Országglószékhez három Biztosok küldetnek különösen, melynek mostani zürzavaros állapotja leginkább engedi re-

ménleni a' La-Platai tartományoknak az anyaországhoz való visszatérését, meg-gondolván, hogy melly kedvező jövendővel biztatja őket az anyaország' Constitúziója.

A' Buenos-Ayresi tudósítások Május 11-dikén indultak Buenos-Ayresből. Ezek szerént ott ismét egy új, de minden vérontás nélkül való revolúzió történt. Saratea, az új Kormányozó, ki a' Püyrredon elkergettetése után az Országgló kormányt kezébe fogta vala, látván, hogy a' kormánya alá tartozó tartományok, a' hányan vannak annyi felé huznak, annyi főhöz szitanak, s meggyőzetetvén affelől, hogy ezeket se' meg nem egygyeztetetheti sem a' csendességet köztök fenn nem tarthatja, a' kormányt önként letette. Szándékát egy Proklamátzió által Máj. 2-dikán nyilatkoztatta-ki. Megintette a' Buenos-Ayresi lakosokat, hogy az' utánna következő Kormányozóhoz Meriahoz engedelmességgel viseltessenek. Ő maga egy ott lévő Anglus hajóra vonta-el magát.

Frantzia Ország.

A' Királyi testörző seregre nézve olly határozás tétetett, hogy ennekutánna minden ezen sereghez tartozó katona egyedül háljon egy ágyban, melyre nézve 20,000 nyoszolyát alkudtak a' sereg számára.

Párisban az állandó, vagy nem változó lakosok száma, a' legújabb felszámlátatáskor 667,172-tőnek; a' változóké vagy idegeneké, jövekméneké, 56,794-nek; mindegyütt 713,966-nak találatott. Mostani népessége egyhatod részszel haladja felül a' Revolúzió előtt való népességét. Az aszszony nép egy ötödészszel több mint a' férfi.

Valamint a' Párisi ügy az egyéb Depar-
tamentekben találtató Oskolákban is az
a' nehézség forgott fenn mind ez ideig,
hogy a' Protestáns tanulóknak nem volt
módjok a' magok' hite szerint való isten-
tiszeletnek gyakorlására. Ezen nehézség
már most elhárított. A' közönséges tan-
ulásra ügyelő Biztosság meghatározta,
hogy ezen-túl minden fő Collegiumokban
és Lyceumokban Prédikatori Oratori-
umok állittassanak fel a' Protestáns ifjúság'
számára. Párisban a' XIV-dik Lajos Ly-
ceumában Julius' 27-dikén már megnyi-
tották a' Protestáns Oratoriumot.

Párisban az Esküdtök' ítélőszéke előtt
nevezetes per folyt le Julius' 27-dikén a'
tudományos emberek' rendjére nézve. Mar-
quis Marialva panaszt tett valamely
előadásért, melly a' Pieces Histori-
ques című alatt járó gyűjtemények kö-
zött közönségesse tétetett. Az írója ezen
Cikkelynek Deschamps, Kiadója könyv-
kalmár Correard. Az ellenek való panasz
foglatja a' volt: Hogy az említett elő-
adásban sok megbántó jegyzések találtat-
nak a' Portugallus Király' s Portugallus
nemzet ellen, affélek vettetvén ezen nem-
zetnek szemére, hogy idegen járom alatt
nyög, s hogy minden Politikai befolyá-
sát elvesztette s a' többi. Már pedig min-
den kimivelt nemzeteknél fenn kell állani
annak a' törvénynek, s fenn is áll, melly
által az idegen Hatalmasságok' s Fejedel-
mek ellen intézetett mocskolódások tilal-
maztatnak, minthogy ezek által a' Státu-
sok közt fennálló barátságos öszszecsá-
tolódás megzavartathatik. Correardot
a' Kiadót azonközben oly jól védelmezte
Dumint nevű ifjú Prokurátor, hogy az
ítélőszék büntetlenek lenni nyilatkozta:
hanem az író, három esztendeig tartó fog-
ságra és öt ezer Frank. birságfizetésre ítel-
tetett.

Nagy Britannia.

A' Londoni Ujságlevelek szerint a'
Királyné a' Parlamentum' háza mellett ke-
restetett szállást magának, hogy az alatt
míg a' pere tart, ott lakjék. A' Parlamen-
tum' szálájában nem vették észre, hogy
ülőhelyet készíttetnének számára: csak a'
Prokurátorok' s tanuk' számára hagytak a'
rostély előtt egy négy szegletű üres
helyet: hanem azt mondják, hogy közel
oda az ő Felsége' számára is fognak valá-
mi szobákat általadni, a' honnét szüntelenül
való egygyetértést tarthat-fén a' Prokurá-
toraival, s a' honnét a' Parlam-
ntumba való ki' s bé menetel olly helyen eshetik,
melly a' közönség előtt nem leszzen nyilvá.

A' Ministeri Kurir nagyon hibáztatja
a' Királynénak a' Sunderlandi lakosoktól
hozzá intézetett köszöntésekre adott való-
szát, s azt egyenesen a' néphez való
meghívásnak mondja lenni a' Status' ha-
talma ellen: -- „A' Palace-Yardi és Spa-
fieldi Orátorok (úgy mond) ennél heve-
sebb szavakkal soha sem éltek. Kik (azt
kérdi) emezek a' nagyravágyó Uralkodók,
kiknek járma alatt ezen régi szabad nép-
nek, mint Királyné ő Felsége' erősíti,
maga't meg kell hajtani, ha, nem a' Ki-
rály, és nem a' Parlamentum' felső és al-
só háza' tagjai?“

A' sokszor említett s a' Parlamen-
tumban is vitatás alatt forgott, úgyneve-
zett Májlandi Biztosságra
nézve, illy cikkelyt adott ki a' Britton
nevű Ujság: -- „A' Májlandi Biztossá-
gnak tellyességgel nem volt semmi legá-
lis formájú karaktere. E' csak olyan
vizsgálódás, nyomozás, volt, a' milyent
tétetni minden magános embernek jussa
van, hogy azon dolgokra nézve, mellyek
eránt valaki ellen pert akar folytatni, ma-
gát bizonyossá tehesse. Nem adott ezen

Biztosság magának semmi méltóságot, nem tulajdonított semmi hatalmat, tehát nem lehet ez ellen semmi olyant felhozni, a mi, a' mi törvényes rendtartásainkal ellenkezne; ez azoktól egészen idegen dolog. Az ezen Biztosság előtt tétetett tanubizonyosságok tellyességgel nem fognak a' Parlamentumban a' Királyné ellen, bizonyágtételképpen felhordattatni; a' Királyné ellen semmi árulási per nem fog indittatni; s' általjában vévén valamelly törvényes processus sem. A' processus, melly ellene folytatatni fog, csak törvényhozási eszközzel való élés leszen, a' melly tehát semmi törvényes formákhoz, rendszabásokhoz, nem leszen köttetve."

Londonban néhány napoktól fogva olly czédulákat függesztettek - ki több helyekre, mellyek által a' Londoni és környéki munkás lakosok meghivattattak, hogy bizonyos megnevezett csapszékben jelennyenek meg a' végre, hogy a' Királynéhoz köszöntést határozzanak. A' koresma neve, a' hova összehivattattak, Já-kob kútja. A' Lord Májor megértvén a' czélzást, tudtára adatta a' koresmárosnak, hogy meg ne engedje, hogy a' házánál illy gyűlés tartassék, különben elvesztheti koresmárosi jussát. Nem lévén azonközben intésének semmi foganatja, több politziai tiszték jelentek meg Julius 31-dikén az öszszegyülekezés helyén, s' a' gyűlés fejének, kik minnyájan esmeretes Radjkálisok voltak, tudokra adták, hogy, ha ezen gyűléstartástól, melly által a' közönséges csendesség megzavartathatna, el nem állanak, erő által fognak elszéllésztetni. Halván ezt az öszszegyülekezett sokaság, azonnal eloszlott ugyan ezen koresmából, de azonban a' Cityn kívül más koresmaháznál ismét öszszegyülekezvén, egy hajóépítő árslegényt elölülővé választott. A' gyűlés valóani négy

száz szabókból, faldozó csizmadiákból, egyéb effélékből állott. A' nevezett előülő két óráig tartó beszéddel nyitotta ki az ülést. Hosszasan beszélt a' Királyné szenvedéseiről, az ellene elkövetett spi-onkodási systemáról s' a' t. Beszédjét az ő Felségehez intézett köszöntésen végezte, a' melly felől nagy meglepégedéssel kimondotta, hogy azt ő készítette. Több féla kézmíves mesterlegények tartottak beszédek. Meghatározatott, hogy Alderman Woodhoz is köszöntést intézzenek. A' Királynéhoz intézetett köszöntésről azt határozták, hogy minden féla kézmíves társaságokból két-két mesterlegényt válozzanak, s' ezeknek Deputatziója által küldjék a' Királynéhoz. Mind ezek után, minthogy az alatt számos Politziai emberek érkeztek vala meg ezen helyre is, minden lárna nélkül szélyel oszlott a' gyűlés.

Ujabb Ujságok.

Jul. 25-dikén estve rendkívül való és titkos gyűlést tartottak a' Spanyol Cortesek. Az abban folyt tárgyakról semmit közönségesse nem tettek: hanem közönséges nyu. hatatlankodás terjedett-el, s' nagyon különös hírek kezdtek szárnyalni. Ugyan csak Julius 25-dikén reggel olly hirdetés tétetett közönségesse, hogy az éjjeli le's fel járó fegyveres őrző csoportoknak meg van parancsolva, hogy minden gyanusnak látszó embereket, kiket éjjeli 11 óra után előltalálnak, fogjanak-el. — A' Valadolidi tudósítások szerint az ott lévő hegyes és erdős vidékeken úgynevezett Anti-Constitútionális sergek csavaregnak ide s' tova, mellyek ellen az Ó. Kastiliai Fő Kapitány s' a' Burgósi Prefektus Constitútionális sergeket rendelték ki. — Burgosban a' következő nevű

személyek, elfogattak: Cascairo, Echarvari, Erroz, Maza (a két utolsó a Burgsi Káptalanhoz tartozó Kánonokok), a Mirastoresi Carthusianusok Pater Prokurátora, két Kármeliták, és egy Parochus (hi a Cortesi gyűlésnek is tagja). Mi volt a plánjuk, nincs közönségessé téve.

A Párisi Gazette de Francének a Galliciai Apostoli Juntáról feljebb felhozott tudósítását, eleintén kétségbe hozták a Párisi Liberalis Ujságok: de már most ők is adtak ki ugyan azon dolgokról némely régibb dátumú tudósításokat.

B é c s.

Az Augustus 3-dikén kijött Bécsi Udvari Ujságban ilyen szomorú halotti tudósítást olvastunk: —

„Metternich-Winnburg-Ochsenhauseni Maria Leopoldina Princzaszszony, a ki 1797-ben Januárius 17-dik napján születvén 1817-ben September 15-dikén Fő Méltóságú Gróf Galanthai Esterhazy József Ur ó Nagyságával házossági életre lépett vala, Juliusnak 20-dik napján Badenben, életének illy ifjú virágában, 23 esztendő és 6 hónapos korában, meghalozván. Illy hamar való szomorú halála által Herczegi Szülőit, szívesen szeretett Férjét Testvéreit és minden hozzátartozóit legmélyesébb gyászra juttatta. Azon igen szép tulajdonságok mellyekkel a természetől felruházott vala, s az ő szeretetre méltó legfinomabb lelki formáltatás által felségesített talénumai, és minden a mivel csak a szerencse valakit boldoggá tehet, sokáig tartó örvendetes életbeli gyönyörűséget látszának néki s mind azoknak, kiknek szeretetjének birta, igérni: csak egészségi igen nagy gyengesége álla ellent ezen szép reménségeknek s temetőt ily hamar a sírba. A

legtisztább elme, a szerencsésen kifejtődött talentumok, a kellemetesség által lelkesített testalkatás, s az ifjú eleven elmesség, ötlet a társaság ékességévé tették vala. Egész minéműségének szemérmetes kedveltetősége legtisztább jószágot, jó indulatot, s gyermeki kegyes érzékenység által lelkesített szívet mutatott ki. Még legnagyobb szenvedéseiben is, s mikor már másokat félelmes révalésekkel töltött el, az ő tulajdon maga gondolkodásai s nyájas félelmeskedése, ekkor is mind csak az ő szenvedő rokonait, hozzájartozóit, tárgyalták. Ekképpen, szeretettel telyes s minden esmerőséitől szeretett lévén, minden némű tulajdonságokkal felékesítette vala, hogy azokat, kikhez közélébről tartozott, boldogítsa. Két hónapoknál csak kevésel több idő telt vala el, hogy a közélébb mult Máj. 6-dikán a halál az ő keserves Szülőit egy ifjabb leányoktól Clementina Princzaszszonytól a legnyájasabb s legritkább ifjúsági szépségek első virágában megfosztotta.

Császár és Király ó Felsőge méltóztatott Erdélyi Thesaurariusá kineveztetett Báro Miske József Cs. K. Valóságos Camerarius Urat, a taksának elengedésével Valóságos Titkos Tanácsossá kinevezni, ki is az ezen méltósággal összekötötte lévő hitet e hónapnak 10-dikén tette le az ő Cs. K. Felsőge kezébe.

A Cs. K. fegyveres seregeknél számos elmentetiek estek, mellyek közül az itt következőket mi is feljegyezni kívántuk:

Generálmajorrá neveztetett a Colloredo Jeromos Regentnek eddig volt Oberstere Rétséi Rétséy Ádám Ur —

Obersterekké lettek: a' Székely Huszár Regiment' eddig volt Oberst-Lieutenantja Köröspataki Kálnoky Gróf Ur ugyan ezen Regimentnél; a' Fő Herczeg Károly' Ulanusainál volt Oberst-Lieutenant Kressensteini-Krész Ur ugyan ezen Regimentnél —

Oberst-Lieutenantokká: a' Lajos Fő Herczeg' Gyalogjainál Májor Bongard Ur, azon Regimentnél; a' Vacquanténál Májor Szeberneki Pavianovich Antal Ur, a' Regimentnél; Fő Strázsamester Balogh Adám Ur a' Würtemberg Huszárjainál, hasonlóképpen ezen Regimentben, Gróf Clam-Martincz Károly a' Schwarzenberg Ulanusaitól a' Koronaörökös Ferdinandus Fő Herczeg' Vasas Regimentjénél, a' János Fő Herczeg' Dragonyos Regimentjéhez tartozó Májor Weis János Ur, a' ki Korfui Közönséges Conzúl, elmozdítottán, ezen szolgálatjában meghagyatott, Gróf Hallerkői Haller László Ur, a' Székely Huszároknál eddig volt Májor, ugyan ezen Regimentben, 's Galanthai Gróf Esterházy Vincent a' Károly Fő Herczeg' Ulanusainál volt Májor Ur is, ugyan azon Regimentnél.

Austriában az Augustus felettébb heves napokkal kedveskedik. Ha sokáig így tart, 1811-dik esztendőbeli úgynevezett Üstökös - esillagi hort remélnünk: pedig más felől fájlalva kell szemlélnünk,

hogy ma, Augustus' 18-dikán, újságul is alig látni érettecske szőlőt. Azonban egy jó September mindent helyre hozhat.

Magyar Ország.

Pest ről így irnak az aratásról: —

„Már Pest körül végbe ment az aratás. Több hetek óta száraz és meleg idők jártak, néha borongó felhőkkel és erős szelekkel keverve. A' termés általában közepszerű sintsen, 's majd mindenütt felére teszik a' tavalyinak. Ha így tart a' szárazság, Bor sem sok leszsz. Azért az előrelátók már most vásárolnak, 's erre nézve a' Bor ára felszállott — (talán felhágott).

(Pétersburgból ellenben nagyon el-lenkező és kedvetlen időjárásról tudósítatunk. Ott csak Julius' 19-dikétől fogva kezdették jelenteni magokat a' nyári napok. Julius' 2-dikán irták a' S. Pétersburgi Újságban, hogy ott és a' környéken már két hetekig olly tartósan esett volt az eső, hogy csak egy minutumig se' szünt-meg. A' víz a' térségeken fekvő réteket elborította; a' kerti vetemények a' vízben elfultak és elrothadtak; 's a' volt a' fájdalmas, hogy a' birodalom' távolabb lévő részeiről is hasonló irtak, p. o: Minskból, Mohilewból, Witespkéből, Rigából. Altaljában szollván a' jó aratáshoz semmi reménség nem volt).

Jegyzés. — A' múlt Kedden nagy innep lévén, azért nem küldhettük-el XIII-dik számú Kurirunkat, hogy a' ki a' stempelezésére ügyel, előre nem stempeleztetett, papírosat, akkor pedig már nem lehetett, mert innepen nem stempeleznék. Most azért más fel árkust küldöttünk.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.
(Ober-Passauer - Hof Nro. 396.)